

Remissvar folkbildningsstrategi

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut till kultur- och fritidsnämnden

- Kultur- och fritidsförvaltningens yttrande antas som kultur- och fritidsnämndens svar på remiss om folkbildningsstrategin till Region Stockholm

Inger Lundin
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

På uppdrag av regionfullmäktige har kulturnämnden tagit fram ett förslag till Folkbildningsstrategi. Syftet med strategin är att bidra till att folkbildningsarbetet i Stockholmsregionen får en övergripande inriktning. Strategin ska också öka kunskapen, dialogen och samsynen mellan regionala och lokala aktörer samt folkbildningens aktörer.

En avgränsning har gjorts i strategin då den primärt syftar till den folkbildning som studieförbund och folkhögskolor bedriver som syftar till att göra kunskap och bildning tillgänglig för alla utanför den traditionella skolvärlden.

Remiss har inkommit till Tyresö kommun.

Bakgrund

Stockholmsregionen tog 2018 fram en regional utvecklingsplan, RUFS 2050 som pekar ut riktningen för regionen med syfte att säkerställa att rätt saker initieras i närtid för att långsiktiga mål och största regionala nytta ska uppnås till 2050.

Kulturnämnden fick i uppdrag av regionfullmäktige i samband med budget 2020 (RS 2019-0829) att ta fram en regional folkbildningsstrategi. Strategin är en del av förverkligandet av RUFS 2050.

Fyra målområden i har tagits fram i remissversionen av folkbildningsstrategin som svarar mot de fyra långsiktiga målen för regionen i RUFS 2050.

Målen i folkbildningsstrategin

Nedan presenteras föreslagna mål i folkbildningsstrategin i förhållande till målen i den regionala utvecklingsplanen.

RUFS 2050 mål 1 : En tillgänglig region med god livsmiljö

Folkbildningsstrategin målområde 1:

- Folkbildning stärker demokratin och gör fler delaktiga i samhällsutvecklingen, vilket bidrar till en god livsmiljö och en tillgänglig region.

RUFS 2050 mål 2: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region

Folkbildningsstrategin målområde 2:

- Folkbildning ökar tillgänglighet och deltagande i kulturlivet, vilket bidrar till en öppen, jämlik och inkluderande region.

RUFS 2050 mål 3: En ledande tillväxt och kunskapsregion

Folkbildningsstrategin målområde 3:

- Folkbildning utjämnar utbildningsklyftor och stärker det livslånga lärandet, vilket bidrar till en ledande tillväxt- och kunskapsregion.

RUFS 2050 mål 4: En resurseffektiv och resiliënt region utan klimatpåverkande utsläpp

Folkbildningsstrategin målområde 4:

- Folkbildning stärker folkhälsan och tillgängligheten samt breddar livsval, vilket bidrar till en hållbar utveckling i en resurseffektiv region.

I förslag till folkbildningsstrategin har sedan fyra inriktningsområden identifierats för att långsiktigt bidra till strategins övergripande målområden. Inom varje inriktningsområde finns prioriteringar med åtgärder som behöver hanteras för att

strategins målområden ska uppfyllas. Ett inriktningsområde kan beröra flera målområden.

En modell för förstärkt dialog och ökad kunskap mellan parterna har tagits fram för att underlätta genomförandet av strategin.

Tyresö kommuns kommentar

Tyresö kommun välkomnar den folkbildningsstrategi som framtagits och nu är ute på remiss. Strategin ger ett förtydligande kring hur regionen ser på folkbildningsfrågorna. Målen i strategin går i linje med Tyresös kommuns eget målarbete för kommunen.

De målområden, inriktningsmål och prioriteringar som tagits fram i strategin framstår som rättighetsbaserade för alla målgrupper i samhället. Gruppen funktionsnedsatta har dock en egen prioritering under mål 4. Då denna grupp är utpekad särskilt görs reflektionen om att även andra prioriteringar och målgrupper skulle lyftas fram eller förtydligas, exempelvis barnperspektivet, integrationsperspektivet och mer fokus på folkhälsofrågorna. Det är en delikat avvägning mellan en övergripande strategi eller en mer konkret.

Tyresö kommun arbetar med folkbildningsfrågor på flera sätt exempelvis stöd till kulturlivet och föreningar, kulturhistoriska föreläsningar, författarbesök, naturguidningar och konstutställningar. Då strategin primärt avser den folkbildning som studieförbund och folkhögskolor bedriver kan den i första hand tänkas påverka arbetet för kommunen med dessa verksamheter. Kommunens arbete/samverkan med studieförbunden handlar främst om att bidrag kan sökas och ges av kommunen för verksamhet som studieförbunden bedriver. En möjlig väg skulle kunna vara att den nya folkbildningsstrategin kan påverka hur bidragen till studieförbunden fördelas.

När det gäller folkhögskolor kan elever som avbrutit gymnasiet för att studera på folkhögskola ansöka om terminsavgift. Övrigt bidrag ges inte. Därav ser förvaltningen inte i dagsläget att framtida folkbildningsstrategin påverkar kommunens förhållningssätt till folkhögskolorna. Det finns ingen folkhögskola i Tyresö kommun idag.

Studieförbund

Tyresö kommun ger idag bidrag till studieförbunden och har sin utgångspunkt i Folkbildningsrådets regelverk. Bidrag lämnas per studietimme till studieförbunden för deltagare över 13 år med utifrån förbundets studietimmar. I den ansökan Tyresö kommun begär in lämnas delvis samma underlag som till staten in. Studieförbunden behöver inte ta fram särskilda uppgifter till Tyresö. Något grundbelopp betalas inte ut och inte heller bidrag för kulturprogram.

En skillnad som Tyresö kommun gör är att för personer med utländsk bakgrund och arbetssökande räknas antalet timmar upp med 2 och för funktionsnedsatta med 2,5 timmar per timme. Denna prioritering har gjorts för att i större utsträckning nå och prioritera den målgruppen. Målgruppen anges när mer än hälften av deltagarna tillhör målgruppen.

I oktober 2019 utreddes Tyresös studiebidragsmodell. Kultur- och fritidsnämnden beslutade då att inte göra några förändringar i bidragsmodellen. De studieförbund som sökt bidrag av Tyresö kommun de senaste åren är ABF, Bilda, Folkuniversitetet, Studiefrämjandet, Vuxenskolan, Medborgarskolan, Kulturens bildningsförbund och Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet. I genomsnitt har bidraget uppgått till 1 000 000 kronor för perioden 2012-2018. För 2019 års verksamhet var bidraget 699 717 kronor. Beslut om bidrag för 2020 beräknas tas i maj 2021. De största bidragen har betalats ut till ABF och Vuxenskolan. Tyresö har idag inget maxbelopp för hur mycket som ska fördelas till studieförbunden årligen.

Olika kommunerna har olika regler med olika datum och vill ha in olika uppgifter. Alla kommuner ger inte bidrag till studieförbund.

Samarbete med studieförbund sker också på andra sätt exempelvis med ABF i deras kulturutbud och studieförbundet SISU Idrottsutbildarna med utveckling av idrottsföreningarnas verksamhet.

Förvaltningen ser att folkbildningsstrategin kan komma att påverka bidragen till studieförbunden från Tyresö kommunens på två alternativa sätt

1. Beakta folkbildningsstrategin för djupare förståelse och insikt i hur regionen ser på folkbildningsfrågorna men behålla nuvarande riktlinjer för stöd till studieförbund.
2. Se över riktlinjer för stöd till studieförbunden med utgångspunkt i den nya folkbildningsstrategin.

Barnrättsperspektivet i folkbildningsstrategin

Målgruppen barn nämns inte specifikt i strategin. Prioritering gällande barn skulle exempelvis kunna lyftas in under mål 1 eller mål 4.

Vid antagande i kulturnämnden i regionen skulle det vara av intresse att se en prövning av barnets bästa.

I riktlinjerna för stöd till studieförbunden har Tyresö kommun angett att vid beräkning av bidraget ska arbetssökande och personer med utländsk bakgrund och funktionsnedsatta viktas högre, men inte för någon annan målgrupp eller

inriktning. Om nämnden beslutar att riktlinjerna för stöd till studieförbund ska ses över bör även barnperspektivet tas i beaktande.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.